

Teaching Guide

Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Ensino das ciencias da natureza	Code	652G01019	
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Second	Obligatoria	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Pedagogía e Didáctica			
Coordinador	Golías Pérez, Yolanda	E-mail	y.golias@udc.es	
Lecturers	Dulsat Ortiz, Carles Golías Pérez, Yolanda	E-mail	carles.dulsat.ortiz@udc.es y.golias@udc.es	
Web				
General description	<p>A asignatura pretende que se valore a importancia das Ciencias da Natureza nesta etapa educativa e que se recoñezan as implicacións actuais da ciencia e a tecnoloxía para comprender e respetar o noso contorno.</p> <p>Asemade, abordarase o desenvolvemento curricular e trataranse os procesos de ensino e aprendizaxe do coñecemento científico, así coma os recursos, experiencias, resolución de problemas, etc. axeitados á metodoloxía científica.</p> <p>Tamén se analizarán e deseñarán propostas educativas que inclúan as interaccións Ciencia-Tecnoloxía-Sociedade e Desenvolvemento Sustentable.</p>			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
A32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
A33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
A38	Coñecer os momentos máis sobresaíntes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.
A39	Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.
A40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados.
A41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B13	Capacidade para actuar de maneira sustentable na defensa do medio ambiente.
B16	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.
B17	Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.
B18	Capacidade para relacionarse positivamente con outras persoas.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Aprender a aprender.	A33 A36 A38	B1 B3	
Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.		B2	
Traballar de forma colaborativa.		B5 B6 B16 B18	C4
Capacidade de análise e síntese.		B10	
Capacidade de busca e manexo de información.		B11	
Capacidade de organización e planificación.		B12	
Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.		B17	C1
Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.		B25	
Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A33		
Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.	A36	B13	
Coñecer os momentos máis sobresaíntes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.	A39		
Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.	A15 A39		
Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados.	A15 A32 A40		
Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.	A41		
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.			C6
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8
Adquirir os coñecementos para sensibilizarse e actuar sustentablemente a favor do medio ambiente	A15	B13	

Contents	
Topic	Sub-topic
O ensino das ciencias da natureza en educación infantil	<ol style="list-style-type: none"> 1. Que entendemos por ciencias? 2. Como axudar ós escolares a aprender ciencias. 3. A importancia de ensinar ciencias nesta etapa educativa. 4. Que tipo de coñecementos cómpre adquirir?

As ciencias da natureza no currículo oficial de educación infantil	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valor formativo das Ciencias e a súa contribución á adquisición de competencias básicas dos escolares. 2. Análise dos contidos curriculares de ciencias. 3. Tipos de contidos, criterios e propostas de secuenciación. 4. Análise das propostas didácticas relativas ao campo das ciencias.
Os procesos de ensino e aprendizaxe das Ciencias en educación infantil	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evolución histórica e construción do coñecemento científico e as súas interrelacións ciencia-tecnoloxía-sociedade-ambiente (C/T/S/A), desenvolvemento sustentable e o valor cultural da Ciencia. 2. Metodoloxía científica. 3. Desenvolvemento do pensamento científico dos escolares e de habilidades de indagación na aula. 4. Dificultades de aprendizaxe do alumnado de 0-6 anos para aprender ciencias. 5. Estratexias para a resolución infantil de problemas no eido das ciencias: atención ás emocións.
Recursos para o ensino-aprendizaxe das Ciencias: TIC/TAC (Tecnoloxías da información e a comunicación; Tecnoloxías da aprendizaxe e coñecemento.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolvemento de experiencias para fomentar o interese, respecto e actuación a favor das ciencias. 2. Deseño de estratexias e actividades científicas. 3. Uso e fundamento de diferentes tipos de recursos: laboratorio, museos científicos, tablets, PDIs, audiovisuais, saídas o campo , etc.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Collaborative learning	A32 A33 A36 A38 A39 A40 A41 B1 B2 B3 B5 B6 B10 B11 B12 B13 B16 B17 B18 B25 C1 C3 C4 C8	24	30	54
Guest lecture / keynote speech	B1 B3 B6 B17 C6	18	0	18
Supervised projects	A32 A33 A36 A38 A40 A41 B5 B6 B10 B11 B12 B17 B18 B25 C1	0	44	44
Mixed objective/subjective test	A15 A33 A36 A38 A39 B10 C1	0	32	32
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description

Collaborative learning	<p>Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe orientados de forma presencial (no laboratorio ou na aula) con soporte de tecnoloxías da información e da comunicación, baseados na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e colaborar na do resto de membros do grupo. Inclúese neste tipo de metodoloxía: os eventos científicos e/ou divulgativos (asistencia a seminarios, xornadas,...), lecturas de libros, artigos e outros textos; saídas de campo ou actividades fóra da facultade, etc.</p> <p>O profesorado plantexará a solución de problemas a partir dos contidos traballados nas sesións ou ben de casos de actualidade científica.</p> <p>Ao longo do curso o profesorado poderá pedir aos alumnos as exposicións orais dos traballos realizados individualmente ou en grupo, prantexando preguntas, solicitando aclaracións, etc. ou sobre a tarefas levadas a cabo nas sesións.</p>
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral con apoio de material audiovisual e prantexando cuestións para que o alumnado participe e se favoreza o proceso de ensino-aprendizaxe.
Supervised projects	Metodoloxía que pretende a aprendizaxe autónoma dos estudantes a nivel individual e grupal de xeito que o grupo actúe como "comunidade que constrúe o seu propio coñecemento" levando a cabo actividades dentro e fóra da aula. Ditos traballos deberán expoñerse aos demais grupos.
Mixed objective/subjective test	Proba escrita formada por cuestións que poden ser de diferentes tipoloxías (V/F, escolla múltipla, curtas, de emparellar, asociar ou ordear, abertas de semidesenvolvemento, etc.)

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects	Programaranse reunións con grupos reducidos de alumnos/as ou, no seu caso, con alumnado de maneira individual que teña recoñecida a dedicación a tempo parcial e dispensa académica que lles exime da asistencia a clase, co obxecto de realizar unha axeitada orientación dos traballos tutelados

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Supervised projects	A32 A33 A36 A38 A40 A41 B5 B6 B10 B11 B12 B17 B18 B25 C1	Os traballos tutelados son actividades que pola súa dimensión, poden servir para ?obxetivar? as habilidades adquiridas polo alumnado noutro tipo de actividades que se foron realizando. Valorarase a inclusión dos aspectos descritivos relevantes e especialmente a capacidade analítica e interpretativa do alumnado respecto ás situacións obxecto de estudo, así como a súa capacidade de comunicar e intercambiar ideas cos seus compañeiros	30
Mixed objective/subjective test	A15 A33 A36 A38 A39 B10 C1	Realizarase ao rematar o cuadrimestre e ten por obxecto avaliar os coñecementos de distinto tipo (conceptuais, habilidades procedimentais) desenvolvidos nas clases expositivas e interactivas e a súa capacidade para resolver cuestións, analizar situacións concretas, argumentar fundamentada e criticamente, etc.	60
Collaborative learning	A32 A33 A36 A38 A39 A40 A41 B1 B2 B3 B5 B6 B10 B11 B12 B13 B16 B17 B18 B25 C1 C3 C4 C8	Valorarase a participación nas tarefas realizadas nas sesións e a elaboración de material que trate a análise e interpretación das situacións obxecto de estudo. Ademais tamén se valorará a asistencia, o interese, o razoamento, a actitude positiva...	10

Assessment comments

NORMAS XERAIS DE AVALIACIÓN¹

Primeira oportunidade
(maio/xuño)

A

cualificación final será consecuencia dos resultados obtidos nos seguintes apartados:

Sesións

interactivas (actividades prácticas de laboratorio e de lapis/papel). A súa asistencia é obrigatoria e non son recuperables. A cualificación deste apartado está condicionada á asistencia e participación do alumno nas sesións programadas: 100% de asistencia: 1 punto; máis do 93%: 0,75 puntos; entre 86%-92%: 0,5 puntos ; entre 80-85%: 0,25puntos; menos de 80%: 0 puntos.

Traballos

tutelados. Realizaranse, obrigatoriamente, dúas actividades academicamente dirixidas (AAD), en pequenos grupos (3/4 alumnos). As súas características e datas de entrega serán comunicadas polo profesor. A cualificación deste apartado será a media das cualificacións obtidas en cada traballo. Para que se teñan en conta as cualificacións destas dúas actividades, é requisito imprescindible ter asistido polo menos ao 80% das sesións interactivas. Non se terán en conta aqueles traballos entregados fóra do prazo.

Proba

individual global de avaliación dos resultados de aprendizaxe sobre os contidos das expositivas e as interactivas. Realizarase na data establecida no calendario oficial da facultade.

Para obter

unha cualificación de aprobado, é imprescindible ter asistido polo menos ao 80% das sesións interactivas e obter unha media de polo menos 5 sobre 10 tanto nos traballos tutelados como na proba individual global.

A

cualificación total farase en base á media ponderada de cada un dos apartados.

No caso de que o alumno asistira polo menos ao 80% das sesións interactivas e non acade o aprobado en maio/xuño, a súa cualificación corresponderá á parte suspensa.

O alumnado que NON acudira ao 80% das

sesións interactivas, pode presentarse á proba individual pero a súa cualificación será de NON PRESENTADO.

NOTA 1: A cualificación de sesións interactivas e traballos tutelados só se garda durante un curso académico.

Segunda oportunidade (xullo)

Paro

alumnado que acudirá ao 80% das sesións interactivas:

O alumnado

que obtivo unha nota media igual ou superior a 5 sobre 10 nos traballos tutelados,

Deberá realizar, na data establecida no

calendario oficial da facultade, unha nova proba individual global de avaliación dos resultados de aprendizaxe.

O alumnado

que obtivo unha nota media igual ou superior a 5 na proba individual,

Deberá realizar, na data establecida no

calendario oficial da facultade, unha proba específica relacionada co contido das AADs.

En ambos

casos, a cualificación final farase en base á media ponderada das

cualificacións obtidas nas sesións interactivas,

traballos tutelados e proba escrita, sendo imprescindible

acadar como mínimo un 5 sobre 10 nos traballos tutelados e na proba

individual e ter asistido como mínimo ao 80%

das sesións interactivas. A cualificación de suspenso corresponderá

á nota da proba escrita.

Para o

alumnado que NON acudirá ao 80% das sesións interactivas:

Deberá realizar, na data establecida no

calendario oficial da facultade, unha proba específica relacionada co contido das AADs (30% da

nota final) Deberá realizar unha nova proba individual global de avaliación dos resultados de

aprendizaxe (70% da nota final)

O alumnado que

non asistiu polo menos ao 80% das sesións interactivas e obtivo

unha cualificación igual ou superior a 5 na proba individual (maio/xuño) (70% da nota final)

Deberá realizar, na data establecida no

calendario oficial da Facultade, unha proba específica relacionada co contido das AADs (30% da nota final)

En ambos

casos, para obter unha cualificación de aprobado é imprescindible ter polo

menos un 5 en cada unha das probas (global e específica). No caso contrario

a cualificación corresponderá á proba que suspenderan.

NORMAS ESPECÍFICAS DE

AVALIACIÓN:

Alumnado con recoñecemento adicación a tempo parcial segundo o establecido na "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de Grao" na UDC (29/05/2012):

Deberá poñelo en coñecemento do profesor a primeira semana de clase.

Terá dereito preferente a elixir grupo cando haxa horarios diferentes nas sesións interactivas.

O resto da avaliación rexerá polo que establecen as "normas xerais de avaliación" desta guía docente.

Alumnado con recoñecemento adicación a tempo parcial e dispensa académica que lles exixe da asistencia á clase segundo o establecido na "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de Grao" na UDC (29/05/2012):

Deberá poñelo en coñecemento do profesor a primeira semana de clase.

A cualificación final na primeira convocatoria (maio/xuño) será consecuencia dos resultados obtidos nos seguintes apartados:

Sesións interactivas (actividades prácticas de laboratorio e de lapis/papel). O alumnado debe realizar de maneira individual (sen obriga de asistir a clase) as sesións interactivas das que consta a asinatura, tendo que cumprir obrigatoriamente un calendario de entregas que o profesor lle dará unha vez que o alumnado lle presente o certificado de recoñecemento de matrícula a tempo parcial e dispensa académica. A cualificación deste apartado está condicionada á entrega por parte do alumno das prácticas e seminarios. Non se terán en conta os traballos entregados fóra de prazo. (100% actividades das interactivas: 1 punto; máis do 93%: 0,75; entre 86%-92%: 0,5; entre 80-85%: 0,25; menos de 80%: 0).

Traballos tutelados. O alumnado terá que realizar, obrigatoriamente e de maneira individual, dúas actividades académicamente dirixidas (AAD) e terá que entregalas segundo o calendario establecido. A cualificación deste apartado será a media das cualificacións obtidas en cada traballo. Para que se teñan en conta as cualificacións destas dúas actividades, é requisito imprescindible ter entregado polo menos o 80% das actividades das sesións interactivas. (3 puntos).

Proba individual global de avaliación dos resultados de aprendizaxe sobre os contidos das expositivas e as interactivas. Realizarase na data establecida no calendario oficial da facultade.

(6 puntos).

Para obter unha cualificación de aprobado, é imprescindible ter entregado polo menos o 80% das actividades das sesións interactivas e obter unha media de polo menos 5 sobre 10 tanto nos traballos tutelados como na proba individual global.

A cualificación total farase en base á media ponderada de cada un dos apartados.

No caso de que o alumno entregara polo menos o 80% das sesións interactivas e non acadase o aprobado, a súa cualificación corresponderá á parte suspensa.

O alumnado que NON entregara o 80% das sesións interactivas, pode presentarse á proba individual pero a súa cualificación será de NON PRESENTADO2

NOTA 1: A cualificación de sesións interactivas e traballos tutelados só se garda durante un curso académico.

NOTA 2: A avaliación para a "segunda oportunidade (xullo)" será exactamente a mesma que a que aparece nas "normas xerais de avaliación" desta guía docente .

Basic	<p>ARCÀ, M.; GUIDONI, P.; & MAZZOLI, P. (1990). Enseñar Ciencia. Reflexiones para una educación científica de base. Barcelona, ed. Paidós.ASKASIBAR, I.; et al. (2006). La sostenibilidad un compromiso de la escuela. Barcelona, Ed. Graó.BARRAGÁN; et al. (1992). Propuestas de secuencia. Educación infantil. Madrid, M.E.C. Escuela Española.BASSEDAS, E.; et al. (2006). Aprender y enseñar en educación infantil. Barcelona, Ed. Graó.BEETLESTONE, F.L. (2000). Niños creativos, enseñanza imaginativa. Madrid, Ed. La Muralla.BELAIR, L. M. (2000). La evaluación en la acción. Sevilla, Ed. Díada.BERTOLINI, P.; FRABNONI, F. (1990). Nuevas orientaciones para el curriculum de Educación Infantil. Barcelona, Ed. Paidós.BOLIVAR, A.; COLL, C.; ONRUBIA, J.; POZO, J. O.; TEBEROSKY; et al. (2001). El constructivismo en la práctica. Barcelona, Ed. Graó.BRADLEY, B. S. (1989). Concepciones de la infancia. Madrid, Ed. Alianza Psicología.BRUER, J. T. (1995). Escuelas para pensar. Barcelona, Ed.Paidós.BLAXTER, L.; et al. (2008). Cómo se investiga. Barcelona, Ed Graó.CALATAYUD, M. A.; JORBA, A.; PARCERISA, A.; SAN MARTIN, N.; et al. (2001). La evaluación como ayuda al aprendizaje. Sevilla, Ed. Díada.CAMPANARIO, J. M. (1998). Quiénes son, qué piensan y qué saben los futuros maestros y profesores de ciencias. Una revisión de estudios recientes. Revista inter-universitaria de formación del profesorado, 33: 121-140.CAÑAL DE LEON, P. (2006). La alfabetización científica en la infancia. Aula de infantil, 33.CARBONELL, J. (2001). La aventura de innovar. Madrid, Ed. Morata.Serie Los videos de Educación Infantil. La observación y experimentación de Educación Infantil (2º ciclo). Ed. Rosa Sensat/M.E.C. CARMEN, L. M. del. (1988). Investigación del medio y aprendizaje. Barcelona, Ed. Graó.CASTAÑEDA, L.; & ADELL, J. (2013). Entornos Personales de Aprendizaje, claves para el ecosistema educativo en red. Alcoy, Marfil.CATALÁ, M.; et al. (2002). Las ciencias en la escuela. Teorías y prácticas. Barcelona, Ed. Graó.CINERY, M. (1979). Los amantes de la naturaleza. Barcelona, Ed. Blume.CLAXTON, G. (1994). Educar mentes curiosas. El reto de la ciencia en la escuela. Madrid, Ed.Visor.PÉREZ, M. (2010). Mi pequeño manual de experimentos. Barcelona, Ed. Zendrea Zariquiey.COLL, C.; POZO, J. I.; SARABIA, B.; & VALLS, E. (1992). Los contenidos de la Reforma. Madrid, Ed. Santillana.COLL SALVADOR, C. (1991). Aprendizaje escolar y construcción del conocimiento. Barcelona, Ed. Paidós.CONFEDERACIÓN DE SOCIEDADES CIENTÍFICAS DE ESPAÑA(COSCE) (2011).Informe Enciende. Enseñanza de las Ciencias en la Didáctica Escolar para edades tempranas en España. CORTINA, A. (1994). La ética de la sociedad civil. Madrid, Ed. Alauda.CURRÍCULO DE EDUCACIÓN INFANTIL DE GALICIA.DEL CARMEN, L. (1988). Investigación del medio y aprendizaje. Barcelona, Ed. Gráo.DRIVER, R.; et al. (1989). Ideas científicas en la infancia y la adolescencia. Madrid, Ed. Morata-MEC.ESCUTIA, M. (2009). El huerto escolar ecológico. Barcelona, Ed. Graó.FERNÁNDEZ,R.;BRAVO,M.(2015). Las ciencias de la naturaleza en la Educación Infantil.Madrid, Ed.Pirámide.GALLEGO TORRES, A. P., CASTRO MONTANA, J. E.; & REY HERRERA, J. M. (2008). El pensamiento científico en los niños y niñas, algunas consideraciones e implicaciones. Memorias CIEC, 2 (3): 22-29.GARCÍA, J.; & GARCÍA, F. (1989). Aprender investigando. Sevilla, Ed. Díada.GARDNER, H.; FELDMAN, D. H.; & KRECHEVSKY, M. (2000). El Proyecto Spectrum. Madrid, Ed. Morata-M.E.C.GOLDSCHMIED, E; & JACKSON, S. (2007). La educación infantil de 0 a 3 años. Madrid, Ed. Morata.GOPNIK, A. (2012). Scientific Thinking in young children: Theoretical advances, empirical research and policy implications. Science, 337: 1623-1627.HANN, J. (1981). Los amantes de la Ciencia. Barcelona, Ed. Blume.HANNOUN, H. (1971). El niño conquista el medio. Buenos Aires, Ed. Kapelusz.HARLEN, W. (1998). Enseñanza y aprendizaje de las Ciencias. Madrid, Ed. Morata-MEC.MARCO, B. et al. (1987). La Enseñanza de las Ciencias Experimentales. Madrid, Ed. Narcea.MARTIN, A. (1992). Ideas prácticas para innovadores críticos. Sevilla, Ed. Díada Editores.MARTIN, L.; & ERRAZURIZ, P. (1989). La escuela infantil. Un lugar de encuentro. Madrid, Ed. Síntesis.MOLINA, L.; & JIMENEZ, N. (1992). La escuela infantil. Barcelona, Ed. Paidós.MOLL, B. (1988). La escuela infantil de 0 a 6 años. Madrid, Ed. Anaya.MORALES PELEJERO, M. (1984). El niño y el medio ambiente: orientaciones y actividades para la primera infancia. Barcelona, Ed. Oikos-tau.MARCO, B. et al. (1987). La Enseñanza de las Ciencias Experimentales. Madrid, Ed. Narcea.ORTEGA, SAURA & MÍNGUEZ (1993). La formación de actitudes positivas hacia el aprendizaje de las ciencias experimentales. Revista de educación, 301: 167-196. PIAGET, J. (1981). La representación del mundo en el niño. Madrid, Ed. Morata.POZO, J. I. (1985). El niño y el conocimiento. Madrid, MEC.QUIJANO, R. (2016). Enseñanza de las ciencias de la Naturaleza en Educación Infantil.Madrid, Ed.Pirámide.RAMIRO, E. (2010). La maleta de la Ciencia. Barcelona, Ed. Graó.ROIG, T. (1994). Observación y experimentación en la educación infantil (2º ciclo). Madrid, M.E.C. / A.M. Rosa Sensat.SELMI, I; & TURRINI, A (1988). La escuela infantil a los cuatro años. Madrid, Ed. Morata.SHORT, K. et al. (1999). El aprendizaje a través de</p>
-------	---

la indagación. Barcelona, Ed. Gedisa. THORTON, S. (1998). La resolución infantil de problemas. Madrid, Ed. Morata. TONUCCI, F. (1979). La escuela como investigación. Barcelona, Reforma de la Escuela. TONUCCI, F. (1990). ¿Enseñar o aprender? La escuela como investigación 15 años después. Barcelona, Ed. Graó. VEGA, S. (2006). Ciencia 0-3. Laboratorios de ciencias en la escuela infantil. Barcelona, Ed. Graó. WEISSMANL, H. (1993). Didáctica de las Ciencias Naturales. Madrid, Ed. Paidós. WILLIS, A.; & RICCIUTI, H. (1990). Orientaciones para la escuela infantil de cero a dos años. Madrid, Ed. Morata- MEC. ZABALA, A.; & ARNAU, L. (2007). 11 ideas clave. Cómo aprender y enseñar competencias. Barcelona, Ed. Graó.

